

POLITYKA ODPOWIEDZIALNEGO KORZYSTANIA ZE SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

1. PRZEDMIOT

Predykcyjna i generatywna sztuczna inteligencja (AI) zmienia sposób, w jaki ludzie zarządzają wiedzą, tworzą treści i wykonują swoją pracę. Ogólnie rzecz biorąc, zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu (UE) 2024/1689 Parlamentu Europejskiego i Rady („RIA” lub „Europejskie rozporządzenie w sprawie sztucznej inteligencji”), obejmuje ona wszelkie systemy oparte na działaniu maszynowym, zaprojektowane do funkcjonowania z różnym stopniem autonomii i potencjalnie adaptujące się po wdrożeniu. Dla osiągnięcia wyraźnych lub dorozumianych celów systemy te wnioskuje z otrzymanych danych wejściowych, jak generować wyniki — np. prognozy, treści, rekomendacje lub decyzje — mogące oddziaływać na środowiska fizyczne lub wirtualne.

ACCIONA, S.A. oraz grupa spółek wchodzących w jej skład („ACCIONA” lub „Organizacja”) uważają sztuczną inteligencję za czynnik zmian zdolny do pozytywnego oddziaływania społecznego i środowiskowego, zwiększania przewagi konkurencyjnej oraz stymulowania wzrostu gospodarczego we wszystkich sektorach społeczeństwa.

ACCIONA zobowiązuje się do wspierania odpowiedzialnego, etycznego i bezpiecznego wykorzystania sztucznej inteligencji oraz do tego, by jej rozwój i stosowanie odbywały się zgodnie z obowiązującym prawem, zasadami obowiązującymi w firmie oraz z poszanowaniem podstawowych praw.

Niniejsza polityka jest oparta na wartościach i zasadach regulujących działalność Organizacji, zawartych w Kodeksie postępowania ACCIONA, rozporządzeniu (UE) 2024/1689 w sprawie sztucznej inteligencji (RIA), wytycznych UE dotyczących etyki w zakresie sztucznej inteligencji, zaleceniu Rady Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w sprawie sztucznej inteligencji, ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych (RODO) oraz ramach dobrych praktyk zaproponowanych przez światowych liderów rozwoju tej technologii.

Celem niniejszej polityki jest określenie i ujednolicenie etycznych i operacyjnych zasad projektowania, opracowywania, wdrażania i wykorzystywania systemów sztucznej inteligencji w firmie ACCIONA. Z zasad tych wynikają kryteria i dobre praktyki pozwalające Organizacji stać na straży bezpieczeństwa, zgodności z przepisami oraz poszanowania podstawowych wartości społecznych w zakresie stosowania tych rozwiązań.

2. ZAKRES

Niniejsza Polityka jest publicznie dostępna i ma zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw, w których ACCIONA posiada udział większościowy i sprawuje kontrolę lub ponosi odpowiedzialność za ich zarządzanie, niezależnie od ich geograficznej lokalizacji, a także do członków zarządu i osób świadczących pracę na rzecz Organizacji, niezależnie od zajmowanego stanowiska, szczebla hierarchicznego czy rodzaju umowy.

Polityki korporacyjne ACCIONA mają charakter przekrojowy i obowiązują we wszystkich jednostkach grupy. Nie będą jednak miały zastosowania w tych jednostkach, jurysdykcjach i/lub sytuacjach, w których polityki lub którekolwiek z ich postanowień są niezgodne z obowiązującymi lokalnymi przepisami prawnymi.

W jednostkach, w których ACCIONA posiada udziały, ale nie ponosi odpowiedzialności za zarządzanie nimi, do przyjęcia niniejszej Polityki będą dążyć przedstawiciele Organizacji w organach zarządzających i kierowniczych. W przypadku braku takiej możliwości podmioty te będą zobowiązane do opracowania własnej polityki, zgodnej z niniejszym dokumentem i niezawierającej sprzeczności z żadną z zasad w niej zawartych.

POLITYKA ODPOWIEDZIALNEGO KORZYSTANIA ZE SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

ACCIONA dąży do tego, aby zasady zawarte w niniejszej Polityce służyły jako punkt odniesienia dla jej dostawców, wykonawców, współpracowników, klientów, społeczności, których dotyczy jej działanie, i pozostałych grup interesariuszy.

Zasady zawarte w niniejszej polityce mają zastosowanie zarówno w przypadku systemów sztucznej inteligencji opracowanych wewnętrznie przez Organizację, jak i tych nabytych lub dostarczonych przez osoby trzecie.

3. ZASADY

Polityka obejmuje następujące zasady:

■ Człowiek w centrum uwagi

ACCIONA traktuje technologię, a w szczególności sztuczną inteligencję, jako narzędzie służące społeczeństwu i dobru wspólnemu. Uznaje godność człowieka, poszanowanie jego praw podstawowych oraz nadrzędność kryterium ludzkiego za wartość przewodnią, która powinna kierować całym cyklem życia takich technologii. Organizacja ufa suwerenności ludzkiego osądu w zakresie zapewnienia nadzoru, korekty, unieważnienia lub doprecyzowania wyników, odpowiedzi lub produktów generowanych przez sztuczną inteligencję.

Automatyzacja nie powinna utrudniać rozwoju podstawowych umiejętności niezbędnych do wykonywania zawodu przez ludzi. Organizacja powinna dbać o to, by wykorzystanie sztucznej inteligencji wzmacniało krytyczne myślenie, profesjonalną ocenę sytuacji oraz zdolność do rozwiązywania problemów, unikając przy tym uzależnienia od technologii, które mogłoby ograniczać proces uczenia się, bezpieczeństwo lub samodzielność człowieka.

W szczególności zabrania się podejmowania decyzji opartych wyłącznie na automatyzacji, które mogą wywoływać skutki prawne lub znacząco wpływać na ludzi, bez profesjonalnego i sprawdzalnego udziału człowieka, odpowiedniego dla poziomu ryzyka niesionego przez dany system.

■ Zakaz dyskryminacji

Systemy sztucznej inteligencji powinny być sprawiedliwe, dostępne i niedyskryminujące, tak aby nie powodowały ani nie potęgowały nieuzasadnionych szkodliwych skutków w stosunku do osób lub grup osób.

ACCIONA czuwa nad tym, aby projektowanie, opracowywanie, nabywanie, wdrażanie i używanie systemów sztucznej inteligencji oraz nadzór nad nimi były zgodne z zasadami równego traktowania, równych szans i niedyskryminacji, zgodnie z polityką korporacyjną firmy oraz przepisami obowiązującymi w tym zakresie w krajach, w których prowadzi działalność.

Ponadto wspiera podejmowanie niezbędnych środków w celu wykrywania, zapobiegania, łagodzenia i poprawiania niepożądanych, bezpośrednich lub pośrednich skutków ubocznych lub stroniczości w całym cyklu życia tych systemów, zapewniając proporcjonalny do poziomu ryzyka zakres zarządzania, dokumentowania, możliwości śledzenia oraz nadzoru przez ludzi, w odniesieniu do swoich pracowników, klientów i ogółu społeczeństwa.

POLITYKA ODPOWIEDZIALNEGO KORZYSTANIA ZE SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

■ Ochrona informacji i zapewnienie prywatności

Firma ACCIONA ma świadomość, że w pewnych okolicznościach dane, na podstawie których działają systemy sztucznej inteligencji, mogą zawierać informacje osobowe, poufne, wrażliwe lub chronione prawami własności intelektualnej. ACCIONA dba o przejrzystość i przystępność systemów sztucznej inteligencji, udostępniając zrozumiałe informacje na temat ich działania, przeznaczenia, ograniczeń oraz ogólnych kryteriów podejmowania decyzji, proporcjonalnie do poziomu ryzyka i okoliczności użytkowania. Ludzie powinni posiadać wiedzę o tym, kiedy ich dane mogą być wykorzystywane do szkolenia modeli, kiedy wchodzi w interakcję ze sztuczną inteligencją oraz kiedy informacje pochodzą z narzędzia opartego na sztucznej inteligencji.

Wykorzystanie danych firmy ACCIONA do szkolenia, przekwalifikowania, dostosowania lub ulepszania systemów sztucznej inteligencji wymaga uprzedniej zgody.

ACCIONA podtrzymuje swoje zobowiązanie do poszanowania prawa do prywatności i ochrony danych osobowych, również w zakresie wykorzystania sztucznej inteligencji. Zgodnie z tą zasadą wszelkie przetwarzanie danych osobowych przez sztuczną inteligencję musi odbywać się zgodnie z Ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych (RODO) oraz obowiązującymi przepisami lokalnymi, z zachowaniem zasad zgodności z prawem, uczciwości i przejrzystości, dokładności, ograniczenia celu i okresu przechowywania, a także minimalizacji zakresu gromadzonych danych.

■ Odpowiedzialność w zakresie ochrony środowiska

Sztuczna inteligencja może stać się sprzymierzeńcem w działaniach na rzecz ochrony naszej planety poprzez poprawę wydajności działania, przyspieszenie opracowywania innowacyjnych rozwiązań oraz poszerzenie naszych możliwości w zakresie zrozumienia złożoności systemów przyrodniczych i zarządzania nimi.

ACCIONA uznaje, że rozwój i wdrażanie tych technologii muszą być zgodne z dążeniem do zerowej emisji netto, ochroną zasobów wodnych i przyrodniczych oraz dobrostanem społeczności, w których rozwijana jest infrastruktura i prowadzona jest działalność związana z przetwarzaniem danych.

W tym zakresie ACCIONA zachęca do odpowiedzialnego i efektywnego wykorzystania zasobów technologicznych związanych ze sztuczną inteligencją, uwzględniając w swoich procesach kryteria efektywności energetycznej, optymalizację wykorzystania narzędzi sztucznej inteligencji oraz poszukiwanie rozwiązań mających na celu ograniczenie potencjalnego wpływu centrów przetwarzania danych na środowisko.

■ Bezpieczeństwo projektu

ACCIONA dąży do tego, aby każdy system sztucznej inteligencji wdrażany w organizacji był zgodny z korporacyjnymi standardami niezawodności, bezpieczeństwa i solidności technicznej, a także z obowiązującymi międzynarodowymi ramami odniesienia w zakresie sztucznej inteligencji (unijna ustawa o sztucznej inteligencji, normy ISO/IEC 42001, ISO/IEC 23894, wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące etyki w zakresie niezawodnej sztucznej inteligencji itp.). W sytuacjach oddziaływania systemów sztucznej inteligencji na świat fizyczny lub dzielenia przestrzeni roboczej z ludźmi (np. przez roboty, maszyny autonomiczne lub wspomagane, drony) priorytetem będzie bezpieczeństwo i zdrowie ludzi.

POLITYKA ODPOWIEDZIALNEGO KORZYSTANIA ZE SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

■ Narzędzie do nauki i rozwoju

ACCIONA uznaje sztuczną inteligencję za narzędzie wspomagające ludzki talent, a nie za jego zamiennik. Wdrażanie tych technologii opiera się na zasadzie tworzenia wartości dodanej, dzięki czemu automatyzacja pełni funkcję katalizatora możliwości specjalistów w Organizacji.

Sztuczna inteligencja powinna być wykorzystywana jako narzędzie służące do gromadzenia, zachowywania i przekazywania wiedzy zgromadzonej przez Organizację w trakcie jej istnienia. ACCIONA wspiera rozwój systemów, które pozwalają przekształcać zgromadzone doświadczenie we wspólny, dostępny i nadający się do ponownego wykorzystania zasób, ułatwiający ciągłe uczenie się, wprowadzanie innowacji oraz zachowanie kluczowych kompetencji niezbędnych dla przyszłego sukcesu organizacji.

■ Odpowiedzialne i etyczne korzystanie

ACCIONA wspiera odpowiedzialne i etyczne wykorzystanie sztucznej inteligencji, dążąc do stosowania tych technologii zgodnie z wartościami, zasadami i zobowiązaniami Organizacji, z poszanowaniem praw podstawowych, obowiązujących przepisów oraz wewnętrznych ram regulacyjnych.

ACCIONA nie będzie opracowywać, wdrażać ani wykorzystywać systemów sztucznej inteligencji stosujących praktyki zabronione na mocy art. 5 rozporządzenia w sprawie sztucznej inteligencji (RIA) w każdorazowo obowiązującej wersji, np. techniki manipulacyjne, wprowadzające w błąd lub podprogowe, mające na celu zmiany zachowania ludzkiego, wykorzystujące szczególne podatności określonych grup, stosujące punktację związaną z oceną społeczną lub sytuacją osobistą poszczególnych osób lub umożliwiające zdalną identyfikację biometryczną w czasie rzeczywistym, z wyjątkiem m.in. przypadków dozwolonych przez prawo.

Korzystanie z systemów sztucznej inteligencji w celach zawodowych powinno odbywać się wyłącznie za pośrednictwem środowisk, urządzeń i kanałów udostępnionych i zatwierdzonych przez Organizację. Wyraźnie zabrania się wprowadzania informacji poufnych, danych osobowych, danych chronionych prawem własności intelektualnej, tajemnic handlowych lub wszelkich innych wrażliwych zasobów informacyjnych Organizacji do narzędzi sztucznej inteligencji dostępnych publicznie lub należących do nieuprawnionych osób trzecich. Spółka wprowadzi mechanizmy nadzoru i audytu w celu zapewnienia kontroli nad działaniem tych systemów oraz odpowiedzialności za nie.

■ Ochrona własności intelektualnej

ACCIONA podejmuje dwukierunkowe zobowiązanie w zakresie wykorzystania sztucznej inteligencji, które dotyczy zarówno ochrony własnych aktywów, jak i poszanowania praw osób trzecich. ACCIONA określa wytyczne niezbędne do zagwarantowania, że rozwiązania oparte na sztucznej inteligencji stosowane w jej działalności nie naruszają praw własności intelektualnej, praw własności przemysłowej, patentów ani licencji handlowych osób trzecich i wspierają legalny, bezpieczny i etyczny ekosystem innowacji.

Wyniki generowane przez systemy sztucznej inteligencji nie mogą stanowić jedynej lub istotnej części elementów podlegających ochronie bez znaczącej twórczej ingerencji człowieka.

■ Odpowiedzialne wykorzystanie w komunikacji

ACCIONA zobowiązuje się do odpowiedzialnego, przejrzystego i zgodnego z wartościami korporacyjnymi wykorzystywania sztucznej inteligencji we wszystkich swoich procesach komunikacyjnych, przestrzegając zasad prawdziwości, jasności, rzetelności i poszanowania prywatności oraz zapewniając, że wszelkie treści

generowane lub tworzone za pomocą sztucznej inteligencji podlegają ogólnemu procesowi zatwierdzania treści.

POLITYKA ODPOWIEDZIALNEGO KORZYSTANIA ZE SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

4. WDROŻENIE W ORGANIZACJI

Za wdrożenie niniejszej polityki odpowiada kierownictwo ponoszące największą odpowiedzialność w zakresie sztucznej inteligencji, które ma za zadanie opracować i na bieżąco dostosowywać procedury, protokoły oraz niezbędne wewnętrzne wytyczne dotyczące rozwoju, promujące odpowiedzialne korzystanie ze sztucznej inteligencji oraz czynne zarządzanie ryzykiem związanym z jej wykorzystaniem.

Organizacja będzie prowadzić aktualny rejestr systemów sztucznej inteligencji wdrożonych w Grupie zgodnie z postanowieniami RIA. Rejestr ten ułatwi wypełnienie obowiązku zapewnienia przejrzystości i możliwości wykrywania pochodzenia wobec właściwych organów.

5. ZATWIERDZENIE POLITYKI

Zarząd spółki ACCIONA, S.A. (spółka dominująca Grupy ACCIONA) jest organem odpowiedzialnym za zatwierdzanie ogólnych polityk i strategii organizacji. W ramach wykonywania powyższych obowiązków zatwierdza się niniejszą Politykę w dniu 23 lipca 2026 r. na wniosek Komisji ds. Audytu i Zrównoważonego Rozwoju. Niniejsza polityka wejdzie w życie w dniu następującym po jej zatwierdzeniu. Polityka odpowiedzialnego wykorzystania sztucznej inteligencji stanowi część „Księgi polityk” firmy ACCIONA, która jest dostępna na stronie internetowej firmy oraz w intranecie Organizacji. Została opracowana w głównych językach krajów, w których ACCIONA prowadzi działalność, aby ułatwić konsultacje z najważniejszymi grupami interesariuszy.

Niniejsza polityka będzie okresowo przeglądana w celu dostosowania jej do zmian w przepisach, technologii oraz najlepszych praktyk branżowych.